

Česká školní inspekce
Plzeňský inspektorát

INSPEKČNÍ ZPRÁVA

Zvláštní škola, Plzeň, Podmostní 1

Podmostní 1, 301 12 Plzeň

Identifikátor školy: 600 022 935

Termín konání inspekce: 27. října, 1. – 3., 8 - 12. listopadu 2004

Čj.:	d2-1178/04-5163
Signatura:	kd4ny113

CHARAKTERISTIKA ŠKOLY

Zvláštní škola Plzeň, Podmostní 1, zřízená jako příspěvková organizace Plzeňským krajem má právní subjektivitu od roku 1991 a sdružuje tyto součásti:

- zvláštní školu s kapacitou 130 žáků
- školní družinu s kapacitou 15 žáků
- školní jídelnu s kapacitou 100 jídel.

Spádový obvod školy zahrnuje všechny obvody města Plzně, obce Líně, Pačejov, Starý Plzenec, Zruč-Senec a Manětín.

Inspekce a kontrola proběhla ve zvláštní škole, která má 9 tříd, ostatní součásti inspektovány nebyly. V době konání inspekční činnosti se zde vzdělávalo 84 žáků.

PŘEDMĚT INSPEKCE

- Personální podmínky vzdělávací a výchovné činnosti vzhledem ke schváleným učebním dokumentům ve zvláštní škole ve školním roce 2004/2005.
- Materiálně-technické podmínky vzdělávací a výchovné činnosti vzhledem ke schváleným učebním dokumentům ve zvláštní škole ve školním roce 2004/2005.
- Průběh a výsledky vzdělávání a výchovy vzhledem ke schváleným učebním dokumentům ve zvláštní škole v českém jazyce, matematice, vlastivědě, hudební výchově a pracovním vyučování ve školním roce 2004/2005.
- Rozšíření učebních plánů vzdělávacích programů pro základní vzdělávání.

PERSONÁLNÍ PODMÍNKY VZDĚLÁVÁNÍ

V době konání inspekce ve škole vyučovalo celkem 14 učitelů. Z toho 10 včetně ředitele a jeho statutární zástupkyně splňuje požadavky odborné a pedagogické způsobilosti k výuce ve speciálních školách. Skladba úvazků vzhledem k jejich zkušenostem a odborné pedagogické způsobilosti umožňuje zajistit ve sledovaných předmětech ve všech ročních didaktickou a věcnou správnost výuky.

Výchovná poradkyně neabsolvovala požadované kvalifikační studium, což ale vzhledem k její erudici a zkušenostem nemá negativní vliv na odváděnou práci.

Metodickou pomoc začínajícímu a nekvalifikovanému zaměstnanci poskytuje ředitel školy.

Organizace činnosti a provozu školy je zakotvena v dokumentech „Provozní řád“ a „Vnitřní řád“. Delegování pravomocí je konkretizováno v náplních práce, které je účelné a funkční. Kvalitní přenos informací je zajištěn přímým stykem ředitele se zaměstnanci školy, na jednáních pedagogické rady a informační nástěnkou ve sborovně.

Poradním orgánem ředitele školy je pedagogická rada, která se schází podle stanoveného plánu. Metodické orgány pro všechny stupně jsou vytvořeny a plní svou funkci.

Kontrola výchovně-vzdělávacího procesu vychází z plánu kontrolní a hospitační činnosti ředitele. Kontroly provozu všech součástí školy jsou prováděny plánovitě, o zjištěních jsou pořizovány písemné záznamy. Systém vnitřní kontroly vůči celé organizační struktuře je vytvořen a je funkční.

Vedení školy podporuje další vzdělávání pedagogických pracovníků, které probíhá v souladu s realizovaným vzdělávacím programem i se zaměřením a cíli školy. Získané poznatky kladně ovlivňují pouze část výuky.

Hodnocení pracovníků vedením školy podle předem stanovených kritérií kladně ovlivňuje jejich pedagogickou práci.

Personální podmínky podporují efektivní vzdělávání a výchovu a umožňují v plném rozsahu a na velmi dobré úrovni realizovat schválené učební dokumenty vzdělávacího programu.

MATERIÁLNĚ-TECHNICKÉ PODMÍNKY VZDĚLÁVÁNÍ

Škola je umístěna v centru Plzně. Malý pozemek pod mostem okolo školy s lavičkami je využíván k relaxaci dětí o přestávkách.

Ve čtyřpodlažní budově je devět učeben, ředitelna, sborovna, dva kabinet, jedna místnost školní družiny, žákovská a učitelská knihovna, počítačová učebna se sedmi počítači pořízených v rámci akce Internet do škol, prostorná pracovna (např. pro šití) s vybavením též pro stolní tenis, keramická dílna s příručním kabinetem, cvičebna, tělocvična a nadstandardně vybavená posilovna k výuce tělesné výchovy, cvičná kuchyně a dvě dílny s přípravou pro výuku pracovního vyučování. Školní pozemek je vzdálen od školy patnáct až dvacet minut chůze. Dvě z kmenových učeben jsou vybaveny jedním starším počítačem. V přízemí školy se nachází školní jídelna. Všechny prostory školy byly v době konání inspekční činnosti čisté, udržované, podnětně a esteticky vyzdobené.

Vybavení školy názornými pomůckami, encyklopediemi, výukovými programy (pro přírodovědné a společenskovední předměty), didaktickou a výpočetní technikou vzhledem k počtu a postižení žáků vytváří předpoklady pro zajištění přiměřené názornosti a plnění vzdělávacího programu. Žáci používají ucelené řady učebnic a pracovních sešitů. Někteří vyučující pro zpestření výuky využívají i pomůcky vlastní výroby. K plnění úkolů vyplývajících z minimálního preventivního programu je škola nadstandardně vybavena též horskými koly, stany a spacáky.

Učitelská knihovna je průběžně doplňována novými tituly v oblasti speciálně pedagogické i didaktické. Žákovská knihovna je pravidelně obohacována o dětská literární díla, která jsou využívána jako mimočítanková četba.

Z materiálně-technického zázemí školy je v odpoledních hodinách využívána tělocvična v prvním podlaží „Střediskem volného času dětí a mládeže“ a „Sportovní a podnikatelskou střední školou“ pro zájmové a sportovní aktivity. Další prostory má dlouhodobě pronajaty obecně prospěšná společnost „Společenství Začít spolu“ a „Jazyková škola EXTERN“ pro výuku jazykových kurzů.

Ředitel průběžně kontroluje stav v oblasti materiálně-technických podmínek a v případech negativního zjištění je prováděná náprava. Obnova materiálně-technického zázemí je uskutečňována dle finančních možností školy a pomocí různých projektů. Plánování v této oblasti je funkční.

Materiálně-technické podmínky podporují efektivní vzdělávání a výchovu a umožňují realizovat schválené učební dokumenty zvoleného vzdělávacího programu na velmi dobré úrovni.

PRŮBĚH A VÝSLEDKY VZDĚLÁVÁNÍ

Vzdělávací programy

Škola se řídí schválenými učebními dokumenty, výuka je vedena podle platných učebních plánů a učebních osnov Vzdělávacího programu zvláštní školy č. j. 22 980/97-22 včetně Úpravy č. j. 25 028/2004-24 učebních plánů zvláštní školy a pomocné školy ve smyslu Pokynu k rozšíření učebních plánů vzdělávacích programů pro základní vzdělávání o 1 vyučovací hodinu od školního roku 2004/2005 č. j. 21264/2004-22.

Kontrolní činnost v oblasti naplňování těchto dokumentů je účinná. Povinná dokumentace je vedena a průkazně zachycuje průběh vzdělávání. Týdenní časová dotace jednotlivých předmětů daná učebním plánem (počet vyučovacích hodin předmětu v týdnu) je v rozvrhu hodin dodržena a je v souladu s reálnou výukou.

Rozvrh hodin je z psychohygienického hlediska dobře sestaven.

Vnitřní řád školy vymezuje práva a povinnosti žáků a pracovníků školy, určuje časové i věcné dodržování stanovených pravidel a norem. Organizace vzdělávání respektuje věk a potřeby žáků. Řády odborných učeben a školní družiny jsou vyvěšeny a jsou funkční.

Ve škole velmi dobře pracuje výchovná komise, jejímiž členy jsou výchovná poradkyně, preventistka sociálně-patologických jevů, zástupkyně ředitele a jedna učitelka. Komise se ve své pravidelné práci věnuje řešení výchovných problémů, poskytování poradenství v oblasti volby povolání a především prevenci sociálně-patologických jevů. Prevence je zaměřena zejména na zájmovou činnost a naplňování volného času žáků. Tento program má pozitivní vliv na zlepšení výchovně-vzdělávacího procesu, daří se jej dodržovat a naplňovat ve spolupráci s třídními učiteli. Výskytu sociálně-patologických jevů je věnována patřičná pozornost. Výchovné problémy jsou okamžitě řešeny ve spolupráci s rodiči, při závažnějších případech i s Policií ČR a s orgány péče o dítě. Výchovné poradenství je integrováno do výchovně-vzdělávacího procesu a práce výchovné komise a preventistky sociálně-patologických jevů kladně ovlivňuje úroveň výchovy a vzdělávání.

Informační systém vůči žákům a jejich rodičům je stanoven a je funkční.

Průběh a výsledky vzdělávání ve zvláštní škole v českém jazyce, matematice, vlastivědě, hudební výchově a pracovním vyučováním

Plánování a stanovení výukových cílů všech sledovaných předmětů bylo funkční. Příprava na výuku byla pečlivá, individuální vzdělávací potřeby žáků byly respektovány. Probírané učivo navazovalo na předcházející témata.

Sledovanou výuku zajišťovalo celkem dvanáct vyučujících, z toho jich sedm včetně ředitele splňuje podmínky odborné a pedagogické způsobilosti k výuce na speciální škole, pět z nich nikoliv. Výuku vedli většinou věcně i odborně správně. Převážně využívali vhodné metody a formy práce. Kvalitně probíhalo i výchovné působení.

Hospitované vyučování proběhlo v esteticky upravených učebnách, které byly velmi dobře vybavené učebními pomůckami, nástěnnými přehledy určenými k výuce povinných předmětů a dvě i výpočetní technikou. Při vyučování byly užívány tabule, učebnice, pracovní a školní sešity, ve vyšších ročnících při výuce českého jazyka a matematiky bylo zařazeno malé množství názorných pomůcek. Didaktická a výpočetní technika k zefektivnění výuky nebyla využita. Učební prostředí celé školy bylo pro výuku podnětné. Některé hodiny pracovního vyučování byly realizovány ve velmi dobře vybavených školních dílnách.

Používané formy vzdělávání umožňují plnění výchovně-vzdělávacích cílů. Uplatňovaly se efektivní vyučovací metody, ale současně se vyskytovaly i metody méně produktivní

a jednotvárné. Výuka jen výjimečně vedla žáky k ověřování předkládaných informací, měla v nižších ročnících přiměřenou názornou oporu a ve vyšších minimální. Rezervy má škola také ve vytváření a upevňování pracovních návyků žáků, které bylo málo důsledné. Psychohygienická složka výuky u aktivizujících metod práce byla zajištěna častým střídáním činností a zařazením relaxačních chvil. Ve stereotypně vedených hodinách byla opomíjena. Organizačně náročná výuka se dvěma ročníky v jedné třídě (v 1. a 2. ročníku) byla metodicky velmi dobře zvládnutá, byla vyvážená, většinou efektivní a respektovala osobní tempo žáků. V pracovním vyučování byla žákům vhodně poskytována přiměřená pomoc a individuální přístup za aktivní účasti romského asistenta.

Žáci byli průběžně motivováni k další práci zejména povzbuzením a oceněním za správné řešení zadaných úkolů. Průběh vyučování sledovali, někdy byli i aktivní. Jedenkrát bylo využito cílené zdařilé vstupní motivace, která navazovala na praktické životní zkušenosti žáků. V jedné třídě někteří žáci cíleně narušovali výuku. Většinou však byli pozorní a soustředění.

Komunikace byla vedena převážně směrem od vyučujících k žákům. V případě potřeby mohli žáci vyjadřovat své názory. Většina učitelů se v nich snažila podporovat rozvoj komunikativních dovedností, pěstovat v nich sebedůvěru a vést je k vzájemnému respektu a k toleranci. Žáci až na výjimky dodržovali stanovená pravidla chování. Vztahy mezi nimi a pedagogy byly většinou založeny na vzájemné úctě a toleranci.

Ve sledované výuce probíhalo průběžné hodnocení práce žáků, závěrečné se vyskytovalo v menší míře. Vzájemné hodnocení a sebehodnocení žáků nebylo využito.

Výsledky vzdělávání zjišťované školou

Zvláštní škola pravidelně hodnotí své výsledky vzdělávání ve výroční zprávě o činnosti školy za uplynulý školní rok. Vzhledem k postižení žáků nejsou pro hodnocení kvality a výsledků výuky vlastní ani standardizované testy používány. Částečnou zpětnou vazbu poskytuje škole sledování úspěšnosti žáků v odborných učilištích. Jiný systém zjišťování a hodnocení výsledků vzdělávání nad rámec běžné klasifikace škola nerealizuje.

Hodnocení průběhu a výsledků vzdělávání

Průběh a výsledky vzdělávání a výchovy ve zvláštní škole v českém jazyce, matematice, vlastivědě, hudební výchově a pracovním vyučování byly hodnoceny jako velmi dobré.

DALŠÍ ZJIŠTĚNÍ

V rámci inspekční činnosti byla realizována tematicky zaměřená inspekce „Rozšíření učebních plánů vzdělávacích programů pro základní vzdělávání v 7. ročnících základních škol, zvláštních škol a pomocných škol“.

Ředitel školy ve školním roce 2004/2005 rozšířil učební plán 7. ročníku o 1 vyučovací hodinu. Využil k tomu možnost k rozšíření povinného předmětu „Pracovní vyučování“ o 1 hodinu „Informatiky“, která má charakter volitelného předmětu a je vykazována v učebním plánu samostatně. Výuka výše uvedené vyučovací jednotky je zajištěna stávajícím pedagogickým pracovníkem s odbornou a pedagogickou způsobilostí pro výuku informatiky a tělesné výchovy na 2. stupni základní školy, pro práci ve speciální škole kvalifikaci nemá. Žáci celé kmenové třídy se vzdělávají společně. Obsah výuky nepřináší nárůst zátěže žáků, nedochází k navyšování poznatkové části učiva. Navýšené hodiny přispívají k rozvoji dovedností a klíčových kompetencí žáků. Není jimi podporována výuka průřezových témat. Užívané formy a metody vzdělávání vedou k jejich aktivizaci a podpoře činnostního učení.

Ve školním roce 2004/2005 je výchovná práce školy zaměřena na prevenci sociálně-patologických jevů, neboť většina žáků pochází ze sociálně znevýhodněného prostředí. Cílem je smysluplně a zajímavě naplnit volný čas žáků. Ti mohou navštěvovat nepovinné předměty keramika a dramatická výchova. K mimoškolním aktivitám patří také sezónní cykloturistika, v rámci které se konají pravidelně půldenní, jednodenní a jedenkrát ročně i třídní výlety.

VÝČET DOKLADŮ, O KTERÉ SE INSPEKČNÍ ZJIŠTĚNÍ OPÍRÁ

1. Rozhodnutí o změně zařazení Zvláštní školy, Plzeň, Podmostní 1 do sítě škol, předškolních zařízení a školských zařízení č. j. 31 687/2001-21 ze dne 17. prosince 2001 vydalo MŠMT s účinností od 1. září 2002
2. Zřizovací listina Zvláštní školy, Plzeň, Podmostní 1 č. j. 216 vydaná Plzeňským krajem ze dne 31. května 2001
3. Protokol o provedení změny zařízení školního stravování v síti škol, předškolních zařízení a školských zařízení vydaný MŠMT pod č. j. Sine/2004-21 ze dne 3. června 2004
4. Jmenování do funkce ředitele Zvláštní školy, Plzeň, Podmostní 1 vydané Plzeňským krajem, č. j. 4/93/01 ze dne 30. dubna 2001 s účinností od 1. dubna 2001
5. Provozní řád ze dne 23. února 2004 platný pro školní rok 2004/2005
6. Vnitřní řád ze dne 1. září 2004 platný pro školní rok 2004/2005
7. Zaměření a cíle školy ve školním roce 2004/2005
8. Zápis z jednání pedagogické rady za školní rok 2004/2005
9. Konzultační hodiny vyučujících ve školním roce 2004/2005
10. Pedagogičtí pracovníci, přehled a kvalifikace, školní rok 2004/2005
11. Prevence sociálně patologických jevů, bez datumu
12. Výroční zpráva za školní rok 2003/2004 ze dne 9. září 2004
13. Zápis z kontrol a hospitací – školní roky 2003/2004, 2004/2005
14. Kronika školy – školní roky 2003/2004, 2004/2005
15. Plán výchovné komise na I. pololetí školního roku 2004/2005
16. Zápis z jednání výchovné komise za školní rok 2004/2005
17. Vnitřní platový předpis platný pro školní rok 2004/2005
18. Učební plán zvláštní školy pro školní rok 2004/2005
19. Zápis z projednání zvýšení počtu vyučovacích hodin v jednom celku dle vyhlášky MŠMT č. 127/1997 Sb., § 9, odst. 1 ze dne 26. října 2004
20. Stanovení počtu vyučovacích hodin v jednom celku ze dne 26. října 2004
21. Třídní knihy I. A (1. a 2. ročník), III. A, IV. A, V. A, VI. A, VII. A, VIII. A a VIII. B, IX. A pro školní rok 2004/2005
22. Třídní výkazy I. A (1. a 2. ročník), III. A, IV. A, V. A, VI. A, VII. A, VIII. A a VIII. B, IX. A pro školní rok 2004/2005
23. Katalogové listy žáků 1. – 9. ročníku platné ve školním roce 2004/2005
24. Tematické plány sledovaných předmětů pro školní rok 2004/2005
25. Rozvrh hodin pro školní rok 2004/2005
26. Doklady o nejvyšším dosaženém vzdělání zaměstnanců s osobními čísly 12, 18, 11 523, 3, 12 130, 10 714, 8 274, 24, 13, 8 506, 20, 2 737, 12 131

27. Žádost o poskytnutí příspěvku – oblast prevence kriminality, charakteristika projektu č. j. 47/2004 ze dne 25. února 2004
28. Smlouva o účelovém podmíněném darování č. j. 194/2004 ze dne 7. července 2004
29. Učební osnovy Vzdělávacího programu Zvláštní školy č. j. 22 980/97-22 včetně Úpravy č. j. 25 028/2004-24 učebních plánů zvláštní školy a pomocné školy ve smyslu Pokynu k rozšíření učebních plánů vzdělávacích programů pro základní vzdělávání o 1 vyučovací hodinu od školního roku 2004/2005 č. j. 21264/2004-22.

ZÁVĚR

Výuka ve zvláštní škole probíhá podle schváleného Vzdělávacího programu zvláštní školy, ze dvou třetin je zajištěna odborně a pedagogicky způsobilými vyučujícími. Vedení školy se snaží vytvářet podmínky pro další vzdělávání pedagogických pracovníků a tím zkvalitňovat personální podmínky vzdělávání, které byly hodnoceny jako velmi dobré.

Prostory celé školy jsou čisté, udržované a vkusně vyzdobené dětskými pracemi. Vyučování probíhá v podnětném prostředí. Vybavení školy učebními pomůckami, didaktickou a výpočetní technikou je vzhledem k velikosti školy a počtu žáků na velmi dobré úrovni. Ve vyšších ročnících bylo při výuce zaznamenáno nižší využití názorných pomůcek. V oblasti naplňování volného času žáků má škola nadstandardní vybavení pro cykloturistiku. Materiálně-technické podmínky vzdělání byly hodnoceny jako velmi dobré.

Učební plány a učební osnovy schváleného vzdělávacího programu byly v době konání inspekce plněny. Při výuce byly využívány z větší části efektivní vyučovací metody, v menší míře i metody méně produktivní a jednotvárné. Přes velmi obtížnou práci se dvěma odděleními v jedné třídě převládalo v nižších ročnících činnostní pojetí prezentace učiva. Rezervy se vyskytly ve vytváření a upevňování pracovních návyků žáků, které bylo málo důsledné. Na druhou stranu se objevoval individuální přístup k žákům a přiměřená pomoc.

Chování žáků bylo až na jednu výjimku slušné. Průběh a výsledky vzdělávání byly hodnoceny jako velmi dobré.

Hodnotící stupnice:

vynikající	velmi dobrý	dobry (průměrný)	vyhovující	nevyhovující
------------	-------------	------------------	------------	--------------

Složení inspekčního týmu a datum vyhotovení inspekční zprávy

Razítko

Školní inspektor Titul, jméno a příjmení

Podpis

Vedoucí týmu Mgr. Jitka Davidová

Davidová v. r.

Člen týmu Mgr. František Mottl

FrantMottl v. r.

V Klatovech dne 15. prosince 2004

Datum a podpis ředitele školy stvrzující převzetí inspekční zprávy

Datum převzetí inspekční zprávy: 20. prosince 2004

Razítko

Ředitel školy nebo jiná osoba oprávněná jednat za školu

Titul, jméno a příjmení

Podpis

Mgr. Jaromír Hupač, ředitel

Hupač v. r.

Dle § 19 odst. 7 zákona č. 564/1990 Sb., o státní správě a samosprávě ve školství, ve znění pozdějších předpisů, může ředitel školy podat připomínky k obsahu inspekční zprávy České školní inspekci do 14 dnů po jejím obdržení na adresu pracoviště vedoucího inspekčního týmu, tj. Česká školní inspekce, Voříškova 823, 339 01 Klatovy. Připomínky k obsahu inspekční zprávy se stávají její součástí.

Další adresáti inspekční zprávy

Adresát	Datum předání/odeslání inspekční zprávy	Podpis příjemce nebo čj. jednacího protokolu ČŠI
Krajský úřad Plzeňského kraje, odbor školství, mládeže a sportu, Škroupova 18, 306 13 Plzeň	2005-01-07	d2-1178/04-5163
Zřizovatel: Plzeňský kraj, Rada Plzeňského kraje, MVDr. Václav Červený, člen rady PK pro oblasti vzdělávání, školství a mládeže, Škroupova 18, 301 00 Plzeň	2005-01-07	d2-1178/04-5163

Připomínky ředitele školy

Datum	Č. j. jednacího protokolu ČŠI	Text
		Připomínky nebyly podány.